

Stručni rad

KOCKA PRIJATELJSTVA U 1. RAZREDU

Mojca Berce, profesorica i učiteljica razredne nastave

Osnovna škola Železniki, Slovenija

Sažetak

Pozitivna razredna klima važna je kao okruženje koje potiče učenje i pomaže da se učenici u razredu dobro osjećaju te shodno tome i uspješno uče. Razlog je to zbog kojega svake godine, osim programa poučavanja, odabirem i jedan odgojni projekt kojim se zajedno s učenicima u razredu trudimo razvijati dobre međusobne odnose. Članak predstavlja razredni projekt s kockom prijateljstva, koji je pozitivno povezo razred kao cjelinu. U razredu smo svakom broju točaka na kocki dodali pozitivne poticaje, njih ukupno šest, koji su učenicima pomogli da se trude za zajedničko dobro. Svaki put kad je učenik bio uspješan, osvojio je novčić. Na kraju svakog mjeseca, smo analizom i obradom novčića, osim kompetencija međusobne suradnje, razvijali i matematičke vještine u području obrade podataka.

Ključne riječi: pozitivna razredna klima, zajedništvo, međusobna povezanost i empatija, kompetencije međusobne suradnje, matematičke kompetencije

1. UVOD

Svake godine učenici u razredu provode odgojni projekt koji traje cijelu školsku godinu. Svrha odgojnog projekta jest plansko učenje o pozitivnim međusobnim odnosima, jer u razredu lako dolazi do sitnih prepirki, tužakanja, uzimanja igračaka ili neprihvatanja nekoga u igru. Dok sam razmišljala o tome kako kod djece iz dana u dan pozitivnim poticajima graditi razredno zajedništvo, dosjetila sam se kocke prijateljstva i ona je djecu svaki dan iznova oduševljavala pozitivnim poticajima.

2. KOCKA PRIJATELJSTVA U UČIONICI

2. 1. Ciljevi projekta

Dva glavna cilja koja smo tijekom školske godine kockom prijateljstva razvijali i jačali kod učenika bila su kompetencija međusobne suradnje i matematičke kompetencije.

Svojom kompetencijom međusobne suradnje učenici su:

- osvještavali svoje dobro osjećanje odnosno raspoloženje,
- vježbali izražavanje osjećaja riječima i mimikom lica,
- jačali empatiju, čime se postiže poštovanje drugih te prepoznavanje i prihvaćanje osjećaja i potreba školskih prijatelja.

Pri vježbanju matematičkih kompetencija učenici su tijekom mjesečnog brojanja novčića razvijali vještine u području obrade podataka.

2. 2. Pozitivni poticaji na kocki prijateljstva

Na početku školske godine učenike je u jutarnjem krugu iznenadila kocka prijateljstva. Zajedno s učenicima svakom broju točaka na kocki dodali smo pozitivne poticaje:

- 1 točka: moj radni prostor i ormarić su uredni, uvijek pospremim svoje igračke
- 2 točke: kad radimo u školi sjedim pristojno, uporno se trudim iako je ponekad teško.
- 3 točke: pomažem, tješim, ispričam se, pozovem na igru.
- 4 točke: pohvaljujem školskog prijatelja, radujem se uspjehu drugih.
- 5 točaka: slušam učiteljicu i školskog prijatelja. Ne upadam u riječ.
- 6 točaka: sudjelujem u nastavi, dignem ruku i pričekam.

Slika 1: Kocka prijateljstva

2. 3. Uporaba kocke prijateljstva u učionici

Prvašići su nastavu svaki dan započinjali jutarnjim krugom, gdje bismo svi jedni druge pogledali u oči, nasmijali se i pozdravili: „Dobro jutro, dobar dan, neka nam danas bude najbolji dan!”

Nastavili bismo igrom „Električni impuls” i jedni druge osjetili laganim stiskom dlana. Nakon toga uslijedio je taj žarko željeni trenutak u kojem bi učenik koji je taj dan bio na redu bacio kocku prijateljstva.

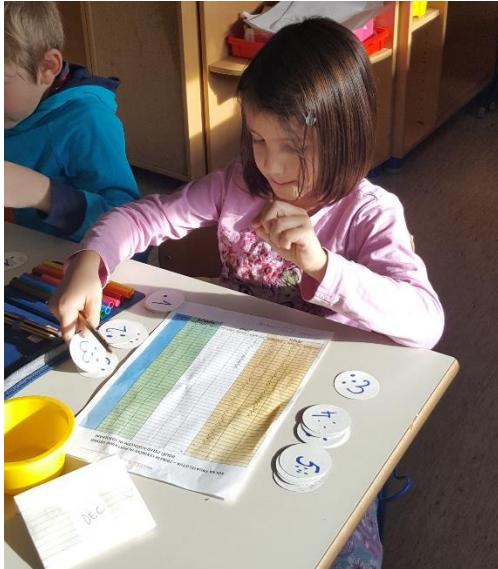
Slika 2: Jutarnji krug s kockom prijateljstva

Kad su učenici bacali kocku nikada nismo znali na kojem će se polju ona zaustaviti stoga je bacanje kocke uvijek značilo napeto iščekivanje. Kad je kocka pala na određeni broj, pozitivni smo poticaj pričvrstili i na školsku ploču. Tijekom prijepodneva jedan drugoga poticali smo na ostvarivanje slogana navedenog na kocki.

Prije završetka nastave ponovno bismo se okupili u krug. Svatko je dobio priliku reći što je uspio ostvariti tijekom prijepodneva. Tako su svi učenici mogli izraziti svoje raspoloženje i osjećaje. Oni koji su bili uspješni dobili bi novčić s brojem točaka za taj dan. Novčiće su sakupljali u posebnim žutim posudicama.

2. 4. Obrada podataka

Na kraju mjeseca svaki je učenik izbrojao koliko je novčića uspio sakupiti u jednom mjesecu i koliko je novčića s pojedinim brojem točaka sakupio.

Slika 3: Učenici označavaju mjesečni broj novčića (lijevo) i broj novčića koje su sakupili za svaki broj točaka (desno).

Na kraju mjeseca zanimalo nas je i koliko smo novčića s pojedinim brojem točaka sakupili svi zajedno, kao razred.

Slika 4: u studenome su učenici sakupili najviše novčića s dvije točke (88). To znači da su u tom mjesecu najviše vježbali pristojno sjediti na nastavi i trudili se biti uporni, čak i kad im je bilo teško.

3. ZAKLJUČAK

Kocka prijateljstva izvrsno je pripomogla u razvijanju pozitivne klime u razredu, jer su se učenici savjesno, svaki dan iznova odlučivali za pozitivne korake u međusobnim odnosima. Sakupljanje novčića prvašićima je bilo snažno motivacijsko sredstvo. Budući da su mlađim učenicima potrebne svakodnevne pozitivne povratne informacije, one su ujedno i ključne za izgradnju čvrstog razrednog zajedništva. Važno je da budemo uporni, usprkos tome što svakodnevna analiza i od učitelja zahtijeva vrijeme i energiju. A ako smo svjesni činjenice da svakodnevnim razgovorom kod učenika dugoročno razvijamo pozitivan stav prema njima samima i njihovim školskim prijateljima, na pravom smo putu. Zanimljivo je bilo promatrati i kako su učenici tijekom mjesečne analize novčića radosno brojali, uspoređivali i uređivali podatke za tekući mjesec. Posebno su bili ponosni što su, kao prvašići, već znali brojati preko dvadeset. Brojanjem su tako spontano naučili brojati do sto i više. Uporaba kocke prijateljstva u nastavi kod učenika je, baš zbog uključivanja kompetencije međusobnih odnosa i matematičke kompetencije, bogato urodila plodom, ne samo u odgojnom već i u obrazovnom području.